9e JAARGe. № 111.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–

De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 14 MEI 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op *Vrijdag den 14 Junij aanstaande,* bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

400,000 amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij de gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant van den 24 April jl.* No. 33.

SOERABAYA, *den* 2 *Mei* 1861. *De Resident voornoemd,* NAMENS DENZELVEN *De Secretaris,*
(696) **Ch. TROMP.**

Op Maandag den 20sten dezer,

zullen ter stapelplaats te *Korgan* en op Vrijdag den 31sten daaraanvolgende op die te *Sekaran,* beiden in de Residentie *Rembang* gelegen, in het openbaar verkocht worden te *Korgan* ± **4000** en te *Sekaran* ± **1000** stuks **DJATIE BALKEN** van 3 tot 10 N. ellen lengte.

Nadere informatie te bekomen op het Residentie kantoor alhier.

Soerabaya, *den* 7*den Mei* 1861.
(721) Namens den Resident, *De Secretaris,*
CH. TROMP.

Op Dingsdag den 4den Junij a.s.

Zullen te *Podjok* nabij *Grissee,* voor rekening van den Lande in het openbaar worden verkocht:

2352 stuks afgekeurde HOUTWERKEN

van verschillende dimensien, waaronder 11 MASTBALKEN, afkomstig van de houtstapelplaats te *Boenga.*

SOERABAYA, 13 *Mei* 1861. *De Resident,* Namens denzelve: *De Secretaris,*
(747) **Chs. TROMP.**

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende verzoekt de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaija, met referte tot zijne annonce van den 18den dezer no. 39, om de hekken en pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst, of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen dáár, wáár het noodig is, er onder begrepen, en dezelve steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poene eener geldboete van ƒ 10 tot ƒ 50, naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het policie-reglement (Staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„ Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den „weg voor, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo „ver daar een publieke weg langs gaat, te doen begieten, „op eene boete, voor de eerste maal, van één gulden en „daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is, „zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze „bepaling, het door de policie, op rekening van den „bewoner, aanbesteed worden."

Soerabaija, 30 *April* 1861. *De Adsistent Resident voor de policie,*
(673) **E. DIBBETS.**

(*Voor het Land.*) De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de waterstaats afdeeling, maakt bekend, dat op Zaturdag den 25sten Mei 1861, des morgens om 9 ure ten zijnen kantore te *Soerabaija,* in het openbaar zal worden

UITBESTEED;

„*Het* **bouwen van eene rondhouten loods** *met* **sleephelling** *op het Maritieme Etablissement te* „*Soerabaija* volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd.
(743) **P. J. G. BEIJERINCK.**

(*Voor het land.*) Naar aanleiding eener van hooger hand bekomen magtiging zal op Zaturdag den 25sten Mei a. s. des morgens ten 8 ure door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke

UITBESTEDING

worden gehouden voor de levering van eene hoeveelheid ongealuind kardoes papier en karton.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des middags 1 ure (zon en feestdagen uitgezonderd) ten bureele van den ondergeteekende de noodige inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen en de voorwaarden der levering dier artikelen ter speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Luitenant kolonel, kommandant der artillerie in de 3de militaire afdeeling op Java.
(718) **VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.**

Watersnood op Java.

Opgave van ontvangen giften ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood op *Midden-Java.*

Opbrengst van een concert van muzijkmeester Bekker te Padang	ƒ	318.50
Verder ontvangen bij 's Lands kas te:		
Batavia	„	1,044.—
Japara	„	32.—
Soerabaija	„	495.—
Probolinggo	„	408.—
Soerakarta	„	1,535.—
Sumatra's Westkust	„	1,198.66½
Benkoelen	„	100.—
Lampongsche districten	„	152.51½
Banka	„	13.—
	ƒ	5,326.68
Bedragen der vorige opgaven	„	285,455.94½
Totaal der tot heden ingekomen opgaven	ƒ	290,782.62½

BATAVIA, *den* 8*sten Mei* 1861. *De Directeur van Financien,*
J. W. C. DIEPENHEIM.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 15den Mei 1861.

Bij den heer *Eerdmans* te Gatottan, van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 16den Mei 1861.

Bij den heer *Heijman* in de Chineesche kamp van diverse goederen.

Op Vrijdag den 17den Mei 1861.

Voor de voormalige toko van de heeren *Pereira & Co* te Kalimaas van diverse goederen van de heeren *Mac-Lennan & Co.* (722)

H U W E L IJ K E N.

G e t r o u w d:

L. BREETVELD,
met
F. D. MEIJER.

SOERABAYA, *den* 8*sten Mei* 1861. (739)

VENDUTIE wegens VERTREK,

Op Woensdag den 15den Mei a. s.
ten huize van den heer
EERDMANS,
in de **Gatottan,**
door
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van eenen wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit:

Een ameublement van:

2 BANKEN met zwart gebloemd paardenhaar bekleed, en
12 MAHONIJHOUTEN STOELEN.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Engelsche HANGLAMPEN.
2 Bijzonder goedbrandende BRONZEN MODERATEUR HANGLAMPEN.
Een KROON met 4 lichten.
Fraaije MODERATEUR-LAMPEN, PENDULES en VAZEN.
Eene fraaije groote MASSIEF MAHONIJHOUTEN KLEERKAST.
Gewone KLEERKASTEN en TAFELS.
MAHONIJHOUTEN en gewone WASCH-TAFELS.
IJZEREN LEDIKANTEN met toebehooren.
STOELEN en BANKEN.
DISPENCE KASTEN met IJZERGAAS.
Een groot fraai geschilderd staand SCHUTSEL.
Een mooije SPEELDOOS met 6 aria's.
CRISTAL-, GLAS- en PLEETWERK.
ZILVEREN LEPELS en VORKEN.
Een WIT PORCELEIN TAFEL SERVIES.
THEE SERVIEZEN, KEUKENGEREEDSCHAP, enz.

Verders:

Een Engelsche VIS-A-VIS.
Een span goedgedresseerde *Malangsche* WAGENPAARDEN (Schimmels).
WAGENTUIGEN, enz. (716)

Op de VENDUTIE

VAN DEN HEER

EERDMANS,

den 15den Mei aanstaande,

zal mede worden verkocht:

Een prachtig **massief mahonichouten cabinet orgel,** met zes daarbij behoorende **rollen,** spelende de ondervolgende **muzijkstukken:**

LUCIE DI LAMMERMOOR, van **Donnizetti.**
LA SOMNAMBULE, „ **Bellini.**
GAZZA LADRA, „ **Rossini.**
SEMIRAMIS, „ **do.**
POLKA CHATTERBOX, „ **Julien.**
WALS LA CACHUCHA, „ **Strauss.**

(734) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

Op Donderdag den 16den Mei a. s.
bij den ondergeteekende
van diverse

COMMISSIE GOEDEREN.

(735) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van Donderdag den 16den Mei a. s.

zal nog worden verkocht:

Een partij **rood bladkoper, holl. papier, zeep, eau de cologne, lavendel, wollen en moltondekens, hemden, manilla sigaren, boter, kaas,** enz.

(736) **F. H. HEIJMAN.**

HOUT-VENDUTIE

TE GRISSEE.

Donderdag den 16den Mei.

Van p. m. 2000 stuks BALKEN,

(710) **P. C. VAN ROIJEN.**

VENDUTIE ZONDER RESERVE,

Op Maandag den 27sten Meij 1861.

zullen door den ondergeteekende op het gewezen Huurland

Genitrie,

(*Asst. Res. Malang.*)

Openbaar en voor afbraak verkocht worden:

De op dat land staande **Suikerfabriek** en daarbij behoorende **gebouwen, woon-**

huis, allen van **steen** opgetrokken en met **pannen** gedekt; - verder de tot de **suikerfabriek** behoorende **inventaris** en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

(731) J. W. BILLE VAN DEN DUNGEN.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BATAVIA.

Kapitein **Nelje.**

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang**, *op Woensdag den 15den Mei.*

Adres bij

(727) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREKDAGEN DER STOOMBOOT

OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HOLSTIJN.

Van BATAVIA naar SAMARANG 1, 16, 31 Mei.
Van SAMARANG naar SOERABAYA 4 en 19 Mei.
Van SOERABAYA naar SAMARANG 9 en 24 Mei.
Van SAMARANG naar BATAVIA 11 en 26 Mei.

De Agenten,

(677) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSASGE NAAR NEDERLAND.

via

SAMARANG EN BATAVIA

Wordt aangeboden met het Nederl. Barkschip

CLIO,

kapitein **J. O. Wijnmalen**, om tegen medio Junij e. k. van BATAVIA derwaarts te vertrekken.

Informatien bij

De Agenten,

(738) SCHIMMELPENNINCK & CO.

NAAR ROTTERDAM.

Ligt in lading het voor den overvoer van passagiers zoo gunstig bekende Ned. clipperschip

TERNATE,

Kapt. **T. Cars Fz.**

Familiën of bijzondere personen van deze gelegenheid wenschende gebruik te maken gelieven zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het *Java Hotel* alhier of bij

De Agenten,

(745) **ANEMAET & CO.**

Wordt ten spoedigste verlangd:

in de residentie *Kediri* een **Opziener**, grondig bekend met den aanplant van Suikerriet.

Adres Letter **B** *OOSTPOST.* (730)

Op *f* 50.— 's maands

en woning bestaat er gelegenheid tot plaatsing van een OPZIENER op de fabriek *Watoe Toelies.* Men rigte zich met eigenhandige brieven tot den administrateur.

(742)

DE TOKO,

van de ondergeteekenden

zal voortaan tot negen uren des avonds geopend zijn.

(728) **M. H. HALEWIJN en de VEIJ.**

„Sedert eenigen tijd ontwaard hebbende dat zijn merk

„werd nagemaakt, zoo berigt de ondergeteekende mits „deze, dat de buiten-fusten zijner echte DELFTSCHE BO„TER voorzien zijn van een Cachet in rood lak waarop „zijn naam en woonplaats terwijl ook het binnen„fust een merk draagt, bij zijne gemagtigden de Heeren „**E. Ten Brinck & Co.** bekend, welke Heeren „dus in staat zijn de noodige inlichtingen omtrent de echt„heid der, met zijn merk voorziene BOTER, te verschaffen.

T. G. FUNNEKOTTER.

(733) *Boterhandelaar te Delft.*

TOKO in MODES

OP NIEUW ONTVANGEN.

Witte geborduurde Japons van 2 tot 7 volants.
Barège japons à double jupes.
Robes milanaises et petits volants.
Zijden-tule japons met chenille opgelegd.
Tarletan japons met 7 volants.
Idem. à double jupes.
Organdie japons.
Tarletan in alle kleuren.
Keurig gewerkt mousseline voor kinderen.
Een groote sortering sorties de bal.
Prachtige geknoopde zijden sorties de bal.
Waaijers met bouquetten en veeren.
Geborduurde witte en zwarte-tule.
Prachtige bruidsjaponnen.
Idem sluijers.
Een groote sortering zijden blondes.
Breede en smale zwarte franje.
Idem. gekleurde.

GARNEERSELS VOOR JAPONNEN als:

Strikken met kwasten.
Boutons clottilde.
Gevlochten crêpe.
Fanties knoopjes.
Galon nouvante.
Ceintures in alle soorten.
Eene groote sortering linten.
Effen zwarte zijde etc. etc.

bij

(746) **M. REMMERT.**

Kaliesosok No. 2.

PAS ONTVANGEN

Bij

M. H. HALEWIJN & DE VEIJ.

Prachtige **Jagtgeweeren** met toebehooren in kistjes.

Revolvers van verschillende systeemen met daarbij behoorende schoten.

Zeer goedkoope **Mecanique paarden**, groot, middelsoort en klein. (729)

PAS ONTVANGEN.

Een factuur versche groentens als:

CAPUCIJNDERS.
ASPERGES.
DOPERWTJES.
WORTELTJES.
Tuinboontjes.
ASPERGEPUNTEN.
SCHORSENEEREN.
BRUSSELSCHE KOOLTJES.
SNIJBOONTJES.
ANDIJVIE.
PEULTJES.

Verkrijgbaar *à Contant.*

bij

OEI MOOLIEM.

(737) *Kembang Djepoon.*

VERKRIJGBAAR

BIJ

S. LLOYD & CO.

Best patent MANILLA TOUWWERK van 3½ tot ½ duim omtrek, van het gerenommeerde merk

Az. (740)

Etablissement Groedo,

Pas gearriveerd

1500 stuks DOLKEN en BALKEN

van diverse afmetingen, afkomstig van den Houtaankap te *Blitar,* liggende onmiddelijk aan de rivier, dus voor den afvoer zeer gemakkelijk.

Gezaagde houtwerken in alle verlangde afmetingen kunnen dadelijk op bestelling geleverd worden.

(720) **ZANTHUIS & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Regtstreeks van het Hollowaij etablishment te London.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel in gevallen van waterzucht is, naar wij hooren, met ongeloofelijk goed gevolg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de circulatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophouden.

De ZALF van HOLLOWAY wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Ad. *f* 1,— *f* 3,— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(652) **LE ROY & CO.**

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 8sten Mei 1861 no. 37.

Bij Koninklijk besluit van den 3den Februarij 1861, no. 80 is aan den gegageerden adjudant-onderofficier conducteur der eerste klasse van de artillerie in Oost-Indie J. Siegler, portier bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, verleend eene gouden medaille, te slaan op den bestaanden stempel voor de zilveren en bronzen medailles van 24 en 12 jaren trouwe dienst.

Bij Koninklijk besluit van den 19den Februarij 1861, no. 35; zijn de tweede luitenants P. W. L. Nanninga van het 2de en T. C. V. B. de Steenhuijsen van het 3de regiment infanterie, ieder in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Civiel-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid der hoofdkommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indie, D. Schuurman, koopman te Batavia;

onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de gewezen zoutverkoop- pakhuismeester te Karang Anjer, residentie Bagelen, W. F. G. Brender à Brandis.

GESTELD:

In het genot van wachtgeld, wegens ziekte, de opziener van 's lands houtstapelplaats te Samarang, J. J. C. van Woesik.

BENOEMD:

Tot griffier bij het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie, de advokaat generaal bij dat hof en substituut advokaat fiskaal bij de land- en zeemagt in Nederlandsch-Indie, mr. D. L. F. de Paulij.

Tot substituut griffier bij den raad van justitie te Samarang, de griffier bij den landraad der stad en voorsteden aldaar mr. J. G. F. Timmermans.

BIJ HET HOOG MILITAIR GEREGTSHOF VAN NEDERLANSCH-INDIE.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere waarneming der betrekking van lid, mr. J. Voute, raadsheer in het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, mr. R. A. Eekhout, raadsheer in het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. B du Puij de Montbrun.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

BEVORDERD:

Tot onder-intendant der eerste klasse ter Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de onder-intendant der tweede klasse J. C. J van Mienne.

Tot kapitein-kwartiermeester, de adjunct-intendant J. A. van Boven, tot dusverre à la suite van deze dienst.

Tot onder-intendant der tweede klasse, de adjunct-intendant W. M. de Jongh.

OVERGEPLAATST:

Op hun verzoek, als eerste luitenants-kwartiermeester, de tijdelijk reeds bij de militaire administratie gedetacheerde eerste luitenants der infanterie P. van der Weijde, J. B. de Graaf en C. W. Schotborgh.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

BEVORDERD:

Tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse J. G. T. Bernelot Moens.

GESTELD:

Op non-activiteit, de kapitein der infanterie J. Conrad.

BIJ HET REGIMENT OOST-INDISCHE KAVALLERIE.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, de wachtmeesters F. H. von Boddien, J. W. Wijnoldij, K. E. Verdam en A. P. T. Boelen benevens de opperwachtmeester J. R. von Michalofski, allen van het regiment.

Marine Departement.

Door den Chef van het beheer over de Gouvernements Schoeners en Kruisbooten, zijn gedurende de maand April 1861 de volgende beschikkingen genomen.

BEVORDERD:

Tot tweeden stuurman A. C. Burmeister, laatstelijk derde stuurman bij die dienst.

BENOEMD:

Tot derden stuurman of stuurmans-leerling, J. H. Lok, ontslagen kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 14den Mei 1861.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Menado*, kapt. A. Couteron, naar Molukkos via Makasser, Timor en Dellij: de heeren G. Dumas, C. Matzen en J. A. A. van Zolingen.

In de *Javasche courant* No. 37 komt voor een staat van brieven, aan verschillende postkantoren op *Java* en *de Buiten-bezittingen* bezorgd, die niet zijn kunnen besteld worden.

BATAVIA. — Van goederhand vernemen wij dat de Generaal-Majoor A. Meis, Gouverneur van Sumatra's West-kust, een tweejarig verlof heeft aangevraagd.

Hen die toegang hebben tot de Concerten der Maatschappij van Toonkunst, was op den avond van den 6 dezer een in Indië zeldzaam genot bereid: het hooren van een oratorium! Een der liefelijkste voortbrengselen van Mendelssohn's genie, zijn „Lobgesang" werd door een koor dat geheel, een orchest dat voor het grootste deel uit liefhebbers bestond, uitgevoerd. Hoevelen hebben, toen het plan hiertoe door de Maatschappij van Toonkunst werd ontworpen, niets dan verdriet en teleurstelling voorspeld. Het heette uit den mond van velen, wier belangstelling en medewerking de zaak bevorderd zou hebben: „Gij weet immers hoe het in Indië met zulke dingen gaat; daar moet men hier niet aan denken."

En hoe gaan die dingen dan in Indie? De avond van den 6den heeft wederom bewezen, dat ook in Indie vele dingen vooruitgaan, en er iets goeds tot stand kan komen, wanneer volharding, goede wil en liefde voor de zaak de geringe krachten sterken.

Is de uitvoering niet geheel vlekkeloos geweest: zij was als een debut lang niet te verwerpen. Er waren vele moeijelijke passages welke gelukkig werden weêrgegeven, inzonderheid kwam het vrouwenkoor in het geheele stuk goed uit en werd ons vooral door de keurige uitvoering der solopartijen een uitstekend genot verschaft. Het eerste nommer (Alles was Odem hat, lobe den Herrn) het koor in G. mineur andante en vooral het sopraan duo (Ich harrete des Herrn) met reprises van het koor, werden uitgevoerd op eene wijze die algemeene voldoening schonk en ons de zekerheid geeft, dat na langduriger zamenwerking en voortgezette oefening in dit genre te Batavia uitkomsten zullen verkregen worden, die der „koningin des Oostens" een trek van gelijkenis meer zullen geven met het beschaafde Westen. Nu er eenmaal een begin is gemaakt, hopen en vertrouwen wij, dat zich meerderen zullen aansluiten, en eene tweede proeve met oneindig minder moeite tot stand zal komen. Mogt daarbij de krachtige hand van den Directeur het orchest eens wakker schudden uit zijne apathie, en door opzettelijk daartoe ingerigte oefeningen zoover brengen, dat het zijne partijen met de noodige netheid, juistheid en eensgezinde opvolging der voorgeschrevene schakeringen uitvoerde, dan zou een groote stap voorwaarts gedaan worden en de Maatschappij van Toonkunst een nieuw tijdperk zijn ingetreden. Doch hiertoe wordt nog veel inspanning vereischt: en gaan de leden van dit orchest voort, elk in zijn eigene naat, elk in zijn eigen toon, elk zoo hard als hij verkiest, voortsp elende, slechts een verward mengsel van toonen voortbrengen, dan zal de ware lust in instrumentale klassieke muzijk zich bij het Bataviaasch publiek nog lang niet vertoonen, en zal de Maatschappij van Toonkunst zich nog lang blijven beklagen over de bedroevend geringe deelname, die nu hare pogingen belemmert.

(*J. B.*)

BATAVIA. — Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende berigten van de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo ontvangen, loopende tot den 1sten Mei jl.

De toestand is weinig veranderd. Van den inval der Koeteinezen in de Boven-doeson is niets naders vernomen.

Dagelijks loopen er geruchten, dat Bandjermasin en Martabahan zullen aangevallen worden, doch dit zijn alleen bedreigingen, die sommige kwaadwilligen doen, om de kampong-bewoners angst aan te jagen en te trachten hun geld af te persen. De magt der opstandelingen is in de nabijheid van Bandjermasin zóó gering, dat geen aanval van hunne zijde mogelijk is.

Om Martapoera bevinden zich nog vijandelijke benden, doch deze worden steeds door partrouilles belet, om te plunderen.

Aan de Riam-Kanan worden de rooverijen meer en meer bedwongen.

Aan de Riam-Kiri is een gedeelte der bevolking door den zoon van Antasari, Mohamad Said, gedwongen met hem mede te trekken naar Paramasan en Amandit, van waar uit hij voornemens was eenen aanval op Kandangan te doen.

Kandangan is echter sterk genoeg. De noodige magt is derwaarts gezonden.

In het Amoenthaijsche zijn de zaken niet veranderd.

Te Moeara-Ajoe is door ons eene versterking aangelegd. Bij het opmarcheren onzer troepen derwaarts heeft de vijand dezen gedurig uit de verte beschoten, maar is steeds verdreven.

Antasari bevindt zich nog te Tongka, aan de Mantalat, van waar hij eerstdaags verdreven zal worden.

De boven- en beneden-Kahajan neigen meer en meer tot onderwerping.

Van Sampit waren de laatste tijdingen bevredigend en in de Tanah-laut heerscht eene gewenschte rust.

SUMATRA'S WESTKUST (April). — De aardbevingen duurden gedurende deze maand steeds voort. Te Padang werden zij waargenomen op den 7den April des namiddags ten 4½ ure, en op den 26sten April des morgens ten 6 ure. Te Padang, Priaman en Fort de Kock werden op den 7den April twee schokken en op den 26sten een schok gevoeld. Ook te Padang-Pandjang, te Aijer-Bangis en te Rau nam men op den 7den April aardschuddingen waar, en op laatstgenoemde plaats ook nog op den 23sten en den 24sten. Door deze aardbevingen is, voor zoo ver bekend, geene schade veroorzaakt.

(*J. C.*)

NEDERLAND.

AMSTERDAM, 22 Maart. — Naar wij vernemen, is het verslag van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, over het wetsontwerp nopens de regterlijke inrigting reeds opgemaakt en aan de Regering medegedeeld, die zich thans met de beantwoording van dit verslag, hetwelk zeer uitvoerig zijn moet, bezig houdt. Zoodra haar antwoord zal zijn ingekomen, verwacht men ook na Paschen de bijeenroeping der Eerste Kamer, om over dat ontwerp te beraadslagen en eene beslissing te nemen.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is tot het hervatten harer werkzaamheden bijeengeroepen tegen Dingsdag 16 April aanst.

— Aan het verslag omtrent het Zeemanshuis alhier over 1860 ontleenen wij het volgende: Ter vervanging van den afgetreden secretaris, den Heer P. Keer Jr., werd de Heer E. W. Cramerus als lid van het bestuur en de Heer J. L. ten Boekel als secretaris gekozen. Ter vervanging van den Heer J. S. Kistemaker werd tot penningmeester benoemd de Heer U. H. van Notten.

In het geheel maakten 645 zeelieden van het Zeemanshuis gebruik, daaronder waren 395 Nederlanders en 250 buitenlanders, verdeeld als volgt: 153 stuurlieden, 314 onderofficieren en matrozen en 178 ligtmatrozen en jongens, waarvan 346 personen reeds vroeger in het Zeemanshuis waren geweest.

In 1859 werden 493 personen gehuisvest. Het aantal kostdagen beliep in 1859 10,806 en in 1860 12,132.

Ook weder in 1860 is behalve de gelden, tijdelijk aan de zorg van den directeur toevertrouwd, door 27 zeelieden geld tot belegging in de Spaarbank ter hand gesteld, zoodat dit gezamenlijk bedrag thans de aanzienlijke som van *f* 8730,47 uitmaakt, terwijl weder 87 personen goed hebben achtergelaten. Voor 164 personen bleef het Zeemanshuis borg bij het aanmonsteren, voor een bedrag van *f* 5954; eene zeer kleine teleurstelling van *f* 27.42½ is hierbij ondervonden.

De Zeevaartkundige School, aan het Zeemanshuis verbonden, gaf even als het vorige jaar ruime stof tot dankbaarheid. Zij werd in het afgeloopen jaar door 127 leerlingen bezocht, waarvan 69 in het Zeemanshuis hun verblijf hielden, en met regt kon de onderwijzer aan het einde van 1860 getuigen, dat geen zijner leerlingen hem eenige ernstige reden tot ontevredenheid heeft gegeven. Ook waren de resultaten van het onderwijs zeer voldoende, daar van de 66 leerlingen, die zich tot het doen van examen hebben voorbereid, 62 hun diploma als stuurman hebben ontvangen, en is het heeft aan de ijverige bemoeijingen van den directeur mogen gelukken, hen meest allen eene plaatsing in den door hen verkregen rang te verschaffen.

Het bestuur blijft de hulp en medewerking van onze landgenooten inroepen, want de staat der geldmiddelen toont aan, dat zij die dringend noodig heeft. De inkomende gelden hebben *f* 10,327.35½ bedragen, verschillende onkosten beloopen *f* 14,686.46½. In het verslag wordt door het bestuur voorts hulde gebragt aan den ijver van den directeur P. Huidekoper en den onderwijzer van Slee en aan de belangelooze diensten van den heer Bruins Lich, die sedert de oprigting van het gebouw aan de inwonenden kosteloos genees- en heelkundige hulp heeft verleend.

— Als een bewijs te meer van de algemeene deelneming in Europa, welke de rampen van den wat noood in Nederland gevonden hebben, kunnen wij op grond van bijzondere berigten melden, dat in Walachije en Moldavie zelfs, op uitnoodiging van de regering aldaar, inschrijvingen ten behoeve van de ongelukkigen door de overstroomingen hier te lande geopend zijn. In het nummer van den Moniteur van Bucharest van 17 Febr. jl. (1 Maart) komt deswege een berigt voor, waarbij door de regering in de vereenigde Vorstendommen niet alleen aan den Nederlandschen consul-generaal volmagt wordt gegeven om, bijzestaan door een comité, een beroep op de algemeene liefdadigheid in bedoelde gewesten te doen, maar zich zelve bereid verklaart door alle middelen ter harer beschikking de vervulling van een zoo goed werk te bevorderen, dat evenzeer door godsdienst als menschelijkheid wordt aanbevolen.

De aanvraag naar loten voor de loterij ten behoeve der watersnoodlijdenden duurt onophoudelijk voort, zoodat er gisteren reeds bij de 190,000 waren verkocht of op uitnoodiging verzonden. Zoo die aanvraag aanhoudt, dan is het waarschijnlijk, dat het getal van 250,000 loten, waaruit de loterij thans bestaat, nog niet voldoende zijn zal.

— Heden is aan de piano-fabriek van den Heer J. F. Cuijpers, Hofleverancier, alhier, de duizendste piano door de werklieden der fabriek aan hunnen patroon afgeleverd.

s' GRAVENHAGE. — Laatstleden gingen twee dragonders de paarden van hunne officieren, waarbij zij oppassers waren, afrijden. Toen zij in het bosch kwamen trof hun het ongeluk, dat eerst de een en daarna de ander van het paard viel, waardoor de een onmiddellijk dood op den grond bleef liggen, terwijl de andere zwaar verwond werd.

* UTRECHT. — Even als ten vorige jare zal er naar men verneemt, ook weder in dit jaar in de legerplaats te Zeist gekampeerd worden, en wel door eenige compagnien van het bataillon mineurs en sapeurs alhier in garnizoen, en door een aantal tirailleur compagnien van de verschillende infanterie corpsen.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Maart. — Met leedwezen moet men melden, dat de timmerlieden en metselaars alhier zich, even als in 1859, hebben laten verleiden om hunne werkbazen den arbeid op te zeggen, verkiezende zij liever ledig te loopen, dan op de tot dusver bestaande overeenkomst aan het werk te blijven. Zij willen niet langer dan negen uren werken en men vreest, dat hieruit groote ongelegenheden zullen ontstaan, vermits juist op dit tijdstip onderscheiden bouwingen, bij voorbeeld die van het nieuwe paleis van tentoonstelling voor 1862, zijn aangevangen.

LONDEN, 23 Maart. — *Reuters Office* heeft berigten uit Washington van 13 dezer. De president Lincoln heeft geweigerd, om met de commissarissen van Zuid-Georgie in onderhandeling te treden. Men heeft den verkoop aangekondigd der New-Yorksche schepen, welke in der tijd in beslag zijn genomen. De conventien van Virginie et Missouri hebben nog geen bepaald besluit genomen. De constitutie der Vereenigde Staten van het Zuiden heeft bekend gemaakt, dat vreemdelingen niet mogen stemmen bij de verkiezing van ambtenaren. De president en de vice-president zijn gekozen voor den tijd van 6 jaren.

FRANKRIJK.

— PARIJS, 23 Maart. — Gisteren zijn vijf Fransche officieren en een ingenieur, op bevel onzer regering naar Walachije vertrokken. Dit schijnt met de oprigting eener militaire school te Bucharest in verband te staan, waarvan door de *Patrie* wordt gewaagd.

— Sedert eenige dagen staat de heer de Thouvenel in drukke briefwisseling met de heeren de Gramont en de Goijon over een voorval, dat den 4den dezer te Rome in een koffijhuis moet hebben plaats gehad. Er moet namelijk een twist tusschen een Franschman en een pauselijken zouave zijn ontstaan, eveneens een onzer landgenooten, ten gevolge waarvan de eerste den laatste ernstig moet gewond hebben. Op grond dat hier uittarting heeft plaats gehad is de krijgsman en niet de burger in hechtenis genomen.

— Aan een onzer dagbladen wordt uit Rome gemeld, dat een officier, die in het Pauselijk leger had gediend, aan onze regering verlof had gevraagd het ridderlint, hem door den Paus uitgereikt, te mogen dragen. Hij heeft echter tot antwoord ontvangen, dat genoemd verlof niet vereischt werd, aangezien hij zijne hoedanigheid als Fransch onderdaan had verloren. Overigens kan men mededeelen, dat onze regering bepaald heeft, dat niemand als Franschman meer beschouwd zal worden, die zonder hare toestemming in vreemde dienst is getreden.

— Eerlang zal eene nieuwe brochure in het licht verschijnen van den heer Cayla, waarin deze publicist zich meer in het bijzonder zal bezig houden met den toestand der lagere geestelijkheid. De schrijver, die steeds eene afscheiding van het Catholicisme verlangt, zal verder met nadruk trachten te betoogen, dat den priesters het huwelijk behoort te worden vergund.

— PARIJS, 24 Maart. — Reeds eenige maanden geleden is melding gemaakt van een nieuwen telegraphischen toestel te Parijs, die gelijk zich al dadelijk liet verwachten, met der tijd eene geheele revolutie kan te weeg brengen in het tot nu toe gevolgde stelsel van telegraferen en bestemd is om het werktuig van Morse te vervangen. Kort daarop vernam men dan ook, dat de Fransche regering hare bijzondere aandacht daarop had gevestigd. Aanvankelijk scheen het evenwel weder, of de zaak in het vergeetboek zou geraken; althans men hoorde er niets meer van, tot dat eindelijk dezer dagen in de Fransche dagbladen een berigt verscheen, waaruit blijkt, dat men in Frankrijk wel degelijk van plan is, om zich de daarmede verkregen gunstige rezultaten ten nutte te maken. Volgens die berigten heeft de uitvinder de Hr. Huggs, (een Amerikaan) thans op last der regering in het telegraafkantoor te Lyon met zijn werktuig proeven genomen, waarvan *de Presse* eene beschrijving geeft, die in alles met het vroeger door ons gemelde overeenkomt. Het blad zegt namelijk: „De telegrafist te Lyon drukt met den vinger op den toets van een klavier, welke toets eene bepaalde letter aangeeft. De electrische stroom brengt diezelfde letter op den toestel te Parijs in beweging en wel zoolanig, dat zij onmiddelijk in aanraking komt met eene strook papier, op welke zij alsdan terstond duidelijk leesbaar staat afgedrukt. Oogenblikkelijk komt de stroom terug en drukt te Lyon de overgeseinde letter op het papier af, zoodat de telegrafist die eene depêche overseint, van elke letter kan zien of zij goed is overgebragt, terwijl dit veel sneller gaat dan volgens de tegenwoordige manier." Deze nieuwe uitvinding vereenigt dus door snelheid, zekerheid en mindere kostbaarheid, alle voordeelen in zich, zoodat zij zich voor de telegrafische dienst bijzonder aanbeveelt. De Hr. Voughy, directeur der telegraphie, heeft daarop last gegeven, om ook de proefneming te Marseille voort te zetten, waarop de toestel dadelijk derwaarts is overgebragt.

— Uit officiele documenten betreffende den staat der Fransche marine blijkt, dat Frankrijk thans bezit 475 oorlogsbodems, zoo geheel en al uitgerust als in aanbouw, waarvan 349 met stoomvermogen en 126 zeilvaartuigen. Onder de eerste categorie behooren 37 linieschepen, 6 gepantserde fregatten, 47 fregatten, 17 korvetten, 126 adviesvaartuigen, 14 drijvende batterijen, 57 kannonneerbooten en 44 transportschepen. Tot de 126 zeilvaartuigen behooren 8 linieschepen, 25 fregatten, 13 korvetten, 21 brikken, 26 kleinere vaartuigen en 33 transportschepen.

— De Heer Cayla heeft weder eene brochure uitgegeven getiteld: „het 89 der geestelijkheid," met deze woorden van Sieyes tot motto: „knippen wij den kabel, het is tijd." Deze brochure is nog meer radicaal dan de beide voorgaanden van denzelfden schrijver.

— Indien men aan berigten uit Rome, door de *Patrie* medegedeeld, geloof kan slaan, dan heeft in het door den Paus gehouden consistorie de partij van den tegenstand de zege behaald op de partij die voor toegeven is, zoodat alle hoop op eene toenadering tusschen het hof van Rome en de Sardinische regering verdwenen is. Voorts wordt daarin gemeld, dat de Paus hoewel aangespoord om Rome te verlaten, verklaard heeft dat hij er zal blijven, zelfs wanneer de Fransche troepen vertrekken.

OOSTENRIJK.

Volgens de praatjes van sommige personen, welke altijd geneigd zijn om de zaken van den donkersten kant te beschouwen, zou Oostenrijk zich gereed maken om Piémont den oorlog te verklaren.

De beweging der Oostenrijksche troepen in Venetie en in Hongarije moet oorzaak zijn, dat men zoo iets vreest of liever wenscht, want ongelukkig is in onze dagen de oorlog voor alle partijen niet even hatelijk. Er wordt vooral veel ophef gemaakt van eenen brief uit Verona, gedateerd 15 Maart en opgenomen in de *Gazette de Carlsruhe*; op grond van de militaire bewegingen en zamentrekkingen neemt de schrijver van dien brief zich gemagtigd om te durven verklaren, dat de in Verona aanwezige hoofd-officieren algemeen van opinie zijn, dat de oorlogs kwestie niets meer is dan eene kwestie van tijd. Hij gelooft dat de oorlog even goed over vijftien dagen als over eenige maanden kan uitbarsten en na de militaire toebereidselen, welke Oostenrijk maakt, te hebben opgesomd, besluit de schrijver met te zeggen, dat het leger gereed is om in het veld te gaan." Een elk begrijpt, zoo zegt nog verder deze onze ukskraaijer, dat het een eindstrijd zal worden.

Hoe mooi dit vooruitzigt ook moge zijn, wij beschouwen het niettemin als eene verbeeldingrijke afschildering. Niettegenstaande de korrespondent van boven genoemd Duitsch blad zijne mededeelingen als op waarheid gegrond geeft, kunnen wij toch met geene mogelijkheid aannemen, dat het hof van Weenen besloten zou hebben om op nieuw het lot van den oorlog te tarten en het geluk te dwingen, na met eene zoo buitengewone onverschilligheid de gebeurtenissen te Napels te hebben aangezien, na een leger te hebben zien vernietigen, hetwelk Oostenrijk een magtige steun had kunnen worden in den strijd waarin het zich, volgens geruchten, zou willen wikkelen. Wanneer keizer Frans Joseph plannen had gevormd, als hem thans worden toegeschreven,

dan zou hij daarmede voor den dag zijn gekomen, toen Frans II nog stond en het overschot der Napolitaansche troepen nog in staat was om Oostenrijk te helpen, in eenen aanval op Lombardije. En dewijl de keizer het niet noodig oordeelde zijne troepen den Mincio te laten overtrekken tijdens de belegering van Gaeta en de bewegingen in de Abruzzen den Sardiniers handen vol werk gaven, dan mag men ook wel met grond aannemen dat hij thans, onder veel minder gunstige omstandigheden er evenmin aan zal denken eene offensieve houding aantenemen. Meer deze overwegingen dan de inwendige verlegenheid, de finantiele nood van Oostenrijk en de zekerheid van zich ongelukken op den hals te halen, door eene nieuwe uitdaging, doen de staatkundigen gelooven dat aan het hof van Weenen niet in het minst aan eene oorlogsverklaring wordt gedacht. Wanneer de keizer Frans Joseph zelfs konde rekenen, op de hulp en medewerking van Pruissen, hoe onwaarschijnlijk ook, daar de liberale partij in dat land te zeer met de Italiaansche zaak is ingenomen, dan nog kan men moeijelijk aannemen dat de Oostenrijksche Vorst er aan zou denken om zich op nieuw aan de kanzen van den oorlog bloottestellen.

In plaats dus van losse geruchten het oor te leenen, doen wij beter met de verklaringen der Oostenrijksche diplomatie voor waar aantenemen, welke sedert eenige maanden niet heeft opgehouden te herhalen, dat Oostenrijk den oorlog aan Italie niet zal verklaren, zoo lang het niet wordt aangevallen.

Sémaphore.

ITALIE.

Met betrekking tot den gewezen koning van Napels drukt de *Press* zich volgender wijze uit:

„Die souverein is een van de laatste vertegenwoordigers van een oud publiek regt, waarvan het volk niets meer wil hooren, en de sympathie welke den overwonnen monarch van alle kanten toestroomt, is niets anders dan het laatste en krachtige protest van eene partij, welke niets anders meer kan doen dan hem toetejuichen dien zij door hare raadgevingen heeft opgeofferd en wien zij niet langer met kracht van wapenen kan verdedigen.

Frans II was de opvolger van slechte en gehate vorsten, wier spoor hij volgde. Toen de wraak van God en van de menschen hem trof was hij denzelfden weg ingeslagen dien zijn vader, Ferdinand II, had bewandeld; een koning, zoo zegt de heer Gladstone, die zijn gouvernement had verlaagd om den beul te zijn der beide Sicilien.

Frans II is het slagtoffer geworden van eene dynastie welke zich sedert jaren den haat des volks op den hals had gehaald. Zijn val is de groote wraak van al de regtgeaarde mannen die sedert 1799 in de gevangenis of in ballingschap hebben gezucht, dan wel nog erger op het schavot hun leven lieten. Een elk maait hetgeen hij heeft gezaaid. Toen het gebouw der Bourbonsche dynastie over den laatsten vertegenwoordiger van dat huis ineenstortte, plaatste Victor Emanuel de kroon op zijn hoofd van het bevrijde en herboren Italie; hij ziet den droom van zijn geheele leven verwezenlijkt; hij vindt in de bewondering van het liberale Europa, in de toejuichingen der Italianen de belooning van eene nationale, loyale en edelmoedige staatkunde. Die toejuichingen dienen tot antwoord van een vrij en dankbaar volk op de vruchtelooze protesten van de revolutionaire partij. Deze protesten, welke als eene wegstervende stem voorbijgaan, zijn de laatste afscheidsgroeten van eene partij welke met den gevallen koning van het tooneel aftreedt.

TURKIJE.

Uit de *Levant Herald* ontleenen wij het volgende:

„De gebruikelijke bepalingen voor de viering van het Ramazan-feest zijn in de hoofdstad aangeplakt. Daarbij worden alle vrouwen verzocht één uur voor zonsondergang niet meer hare huizen te verlaten; zij die bij toeval nog omstreeks dien tijd op straat mogten zijn, worden verzocht alsdan alle druk bezochte straten of steegjes te vermijden. Drie moskeen, die van sultan Achmet, van Saleli en van Sleikhzade, zijn aangewezen als speciaal bestemd voor de godsdienstoefeningen der vrouwen. Ook is hun de toegang tot de Frankische winkels verboden. De mannen worden daarentegen uitgenoodigd om in alle publieke kringen zich behoorlijk te gedragen en om, wanneer zij 's nachts uitgaan, steeds een brandende lantaarn bij zich te hebben.

De Egyptische prinsen, Ismael Pacha, Halim Pacha en Mustapha Pacha hebben van den sultan de decoratie ontvangen der orde van Medjideh 1 klasse. Vely Pacha, de nieuw benoemde ambassadeur bij het hof te Parijs, is tevens benoemd tot lid in den raad der Tanzimat. Zijne bezoldiging voor eerstgenoemde betrekking is bepaald op 132,000 franken 's jaars, buiten eenige verdere toelagen voor extra uitgaven. Bovendien geniet hij als lid van de Tanzimat een jaarlijksch traktement van 240,000 piasters. Daar hij tevens de Porte bij het hof te Brussel vertegenwoordigt wordt hem ook daarvoor nog eene extra bezoldiging toegekend.

Daoud Effendi, de direkteur generaal voor de telegrafische dienst, is naar Parijs vertrokken met het doel om de Porte daar te vertegenwoordigen bij de likwidatie-voor zoover de mislukte leening betreft, der zaken van den heer Mirès.

Uit eene goede bron vernemen wij, dat uit de schatkist 8,500,000 piasters zijn genomen ter bestrijding der kosten van een nieuw ameublement en toebehooren voor het keizerlijke paleis te Dolmabakché. Hoe kan een minister van finantien voor zulk een doel eene zoo groote som toestaan, en dat wel in eenen tijd waarin de Turken met moeijelijkheden van allerlei aard te worstelen hebben!

Te Pera zijn uit Galatz zestien Hongaarsche vlugtelingen aangekomen. De Porte heeft met hare gewone edelmoedigheid deze bannelingen eene schuilplaats aangeboden en men zegt zelfs dat het plan bestaat om de Hongaren op kosten van het rijk te onderhouden.

Brieven uit Diarbekir van den 25 Februarij maken melding van de hevige koude welke zich door geheel Noorder-Mesopotamie doet gevoelen. De Bedouinen, die zich bij Mardin en in het oppergedeelte van de woestijn in grooten getale hadden vereenigd, zijn in massa door de ongewoon strenge koude naar het zuiden van Bagdad verdreven.

EEN THEE-KONTRAKT.

— Men meldt ons uit Indië eenige bijzonderheden die eene treffende bijdrage leveren van den ongehoorden invloed dien goed gepatenteerde gunstelingen zich aldaar weten te verschaffen.

Zekere heer X., zoon van een zeer hoog geplaatst persoon, was in der tijd begiftigd geworden met een thee-kontrakt te Sumadang. Dat reeds zoo voordeelig kontrakt, waarbij hem eenen gedwongen aanplant van 200 bouws werd verzekerd, verschafte hem de gelegenheid om zich eigenmagtig de beschikking over nog nagenoeg 1000 bouws toe te kennen en op dat aanzienlijk domein de praktijken uit te oefenen die in vroeger eeuwen de Duitsche barons zoo vermaard hebben gemaakt.

Op de geüsurpeerde gronden werd door de zorg van het plaatselijk bestuur een djatibosch aangelegd. X. eigende zich daar allerlei eigendunkelijke voorregten toe. Geen inlander mogt er alang-alang komen snijden of hij werd opgevat door de trawanten van den theekontraktant en 2 à 3 dagen ten arbeid gesteld in de theetuinen, zonder betaling. De herten en zwijnen mogten niet gejaagd worden in de nabijheid van het bosch, op straffe van dwangarbeid in de theetuinen. Die dieren waren dan ook zoo tam geworden dat men ze gemakkelijk met strikken konde vangen en tot voedsel doen strekken van den theepotentaat.

In die streken groeide bamboe in het wild. De inlander, die den moed had om een stokje te kappen, werd gestraft met voor den kontraktant voordeeligen dwangarbeid en het gekapte werd gekonfiskeerd. Hij ontzag zich niet om zelfs huizen die de inlander zich met de gekapte bamboe had vervaardigd, weder te doen afbreken. In de uitgestrekte wildernissen van Sumadang hadden reeds geruimen tijd een drietal huisgezinnen zich gevestigd, ongelukkig juist, zoo als X. ten onregte vermoedde, op zijn grond; die personen moesten hunne woningen afbreken en verder op verhuizen.

Deze en meer andere feiten waren van algemeene bekendheid in de afdeeling Sumadang. Maar opvolgende Europesche ambtenaren hadden den moed niet om de misbruiken te weren, uit overweging dat het Indisch bestuur het hun zeer kwalijk genomen zou hebben de onschendbaarheid aan te tasten van bloedverwanten van die dubbel onschendbare personen. En de inlandsche hoofden drukten voorzigtigheidshalve de voetstappen van hunne Europesche voorgangers.

Eenigen tijd geleden, brak echter alles los. Ten gevolge van de ophanden niet verlenging der theekontrakten werden de velden in Sumadang opgemeten door Europesche landmeters; de aanmatigingen van den kontraktant werden toen officiëel gekonstateerd en er viel niet meer aan sussen en smoren van de lang gedulde misbruiken te denken.

(Indier.)

DE LOGICA DER NIEUWE ROTT. COURANT.

— In de *N. R. C.* van gisteren wordt medegedeeld, „dat de Gouverneur-Generaal Pahud *den dag* van zijne terugkomst uit de Molukken het besluit heeft geteekend, waarbij den Directeur der Cultures UMBGROVE gelast wordt, om al de Suikercontracten te sluiten met die Ondernemers, welke hebben doen blijken van hunne adhaesie aan de publiek gemaakte voorwaarden.

Op grond dezer mededeeling nu beweert de *N. R. C. dat niet juist zoude zijn mijne vroegere, in die Courant geplaatste mededeeling*, dat de Heer Pahud in oppositie is gekomen tegen de, door den Heer Rochussen vastgestelde suikerregeling en zijne bedenkingen ingevolge het regeringsreglement aan het Opperbestuur heeft kenbaar gemaakt.

Zonderlinge redenering, waarmede de *N. R. C. juist het tegendeel bewijst* van hetgeen zij *wil* bewijzen, ook *indien haar* berigt volkomen juist ware.

In de maand Julij 1860 was het besluit voor de nieuwe Suikerregeling op Java aangekomen, in de eerste dagen van Augustus had reeds de Resident van een der belangrijkste Suikerteelende Provincien zijne bedenkingen ingezonden tegen die regeling en de groote nadeelen voor den staat, aan de uitvoering verbonden, aangewezen. Den laatsten Januarij 1861 teekent (volgens de *N. R. C.*) de Gouverneur-Generaal het bovenbedoeld besluit, *dus meer dan zes volle maanden na de aankomst der regeling op Java.*

Voor een eenvoudig verstand zou dit volkomen duidelijk zijn; een eenvoudig verstand zoude dadelijk begrepen hebben:

„Dat de Indische Regering, *alvorens* aan het besluit gevolg te geven, hare bedenkingen aan het opperbestuur had te kennen gegeven *en wijzigingen voorgesteld.*

Dat het opperbestuur, destijds nog in handen van den Heer Rochussen, in het besluit *wijzigingen gebragt* en het daarna aan de Indische regering ter uitvoering had terug gezonden.

Dat dus ook een later berigt, voor mij liggende en gedateerd 28 *Januarij* 1861, volkomen juist is, wordende daarin door een suikerfabrikant gezegd, dat hij een rekwest had ingediend over zijne belangen in verband met de nieuwe suikerregeling; dat dit rekwest nog altijd was hangende, maar dat een hoog geplaatst, in die materie kompetent ambtenaar hem had medegedeeld dat, alvorens een besluit op dat rekwest te nemen, het antwoord van het opperbestuur op de gemaakte tegenwerpingen eerst moest afgewacht worden."

Mogelijk heeft de Heer Prins het antwoord ontvangen maar de terugkomst van den Gouv.-Generaal afgewacht en dan zal de Gouv.-Generaal na zijne terugkomst te Batavia *aan een gedeelte van het Besluit der suikerregeling met daarin aangebragte wijzigingen, uitvoering hebben gegeven.*

Maar de *N. R. courant* redeneert aldus:

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie heeft een Besluit ontvangen van het opperbestuur ter regeling van de suiker-kontrakten. Die regeling was sedert jaren verlangend te gemoet gezien en hoogst noodzakelijk, aangezien o. a. verscheidene kontrakten in 1860 expireerden. De Gouv.-Generaal gaf eerst *zes* maanden na de ontvangst van het Besluit uitvoering *aan een gedeelte* daarvan. Hij *kan* dus niet zijne bedenkingen het opperbestuur aangeboden en het antwoord daarop hebben afgewacht; maar de mededeeling van den Heer H. J. Lion *moet onjuist zijn.*

Is misschien de strekking van het artikeltje der *N. R. Ct.* geene andere dan mij van eene onjuiste bewering te beschuldigen?

Ik zal het niet onderzoeken, maar indien de mededeeling der *N. R. ct.* moet strekken, om te kennen te geven, dat de door den heer Rochussen daargesteld suikerregeling, nu toch op Java wordt ingevoerd *zonder wijzigingen*, dan beweer ik op de meest stellige wijze, dat *hare* mededeeling *onjuist* is, en *ik* beter onderrigt ben, dan de heer directeur der *N. R. Ct.* van wien hare mededeeling wel afkomstig zal zijn. Ik kan er dadelijk een bewijs van leveren.

In de regeling der suikerkontrakten is bepaald, dat voor *elken bouw* door het Gouvernement te planten suikerriet *ten minste vier huisgezinnen beschikbaar zijn moeten.* In de Residentie *Pasoeroewan* echter is voor een groot gedeelte van de gedwongen aanplant slechts *een en een half* huisgezin per bouw beschikbaar. Nu beweer ik, dat de Indische Regering, bij het sluiten van kontrakten met de kontraktanten te Pasoeroewan zich *niet zal schuldig maken* aan de zottise, de aanplant in die Residentie zoodanig te verminderen, dat voor elken bouw 4 huisgezinnen beschikbaar worden, hetgeen zij toch behoorde te doen, indien in het Besluit der regeling *geene* wijzigingen waren gebragt.

De Nederlandsche dagbladen doen niet wel en stichten geen nut door vitterijen en aanvallen tegen personen, die de Indische belangen een weinig sterker voorstaan dan zij, die niet in Indie te huis behooren, Indie niet kennen en verkeerdelijk gelooven dat zij het belang van Nederland vorderen, door zich op een zoogenaamd Nederlandsch standpunt quand même te plaatsen, en liberale beginselen *in Nederland* te verdedigen en *in Indie* te veroordeelen hetgeen o. a. de *N. R. courant* doet door uitbesteding der suikercontracten voor te staan, hoezeer wetende en zelfs verdedigende, dat het dwangstelsel bij de aanplant daardoor moet bestendigd worden.

Zij zouden beter doen, in den geest des stichters van het kultuurstelsel te handelen en de uitbreiding van het *kultuurstelsel* voor te staan tegelijk met het zoeken naar middelen om het *dwangstelsel* daarbij te doen verdwijnen.

Die middelen *bestaan; zij liggen voor de hand; binnen drie* jaren kan het *dwangstelsel* zijn afgeschaft, zonder in het minste aan het *kultuurstelsel* te raken, noch de producten van het Gouvernement – indien men dit acht in het belang van den Staat – met een enkelen pikol te verminderen.

BRUSSEL, 20 Maart 1861 — **H. J. LION.**

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Mei 14	Ned. Ind.	Serange.	Brahim.		Balie.		geen.	Soerabaija.	Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 14	Ned. Ind.	St. Menado.	A. A. Couteron.	Molukkos via Makasser Timor en Dellij.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Sicilie.	Schol.	Macasser.	„ „ „
„	Maasstroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „
„	Doggersbank.	Mammes.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Lammina Elisabeth.	Gersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Haacke.	„	„ „ „ „
„	Delft.	van Sielkerten.	„	„ „ „ „
Pruissische	Ferdinand Bramm.	C. Voss.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlansche	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen	„	B. J. van Eck & Co.
„	Certgene.	D. Dunlop Dz.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
„	Ternate.	T. Cars Tz.	„	„ „ „
„	Helmers.	Messen.	China.	McLennan & C.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 14den Mei 1861.

AANVOER.

Van Nederland via Nieuw-Castle per het Nederl. schip *Maria Diederika*, gezagv. A. VAN MARION.

steenkolen N. H. M.; 200 vs. boter, 30/2 leggers arak, SCHIMMELPENNINCK & Co.

UITVOER.

Naar Moluccos, Macassar, Timor en Delhie per de stoomboot *Menado*, gezagv. COUTERON.

15 bn. roodgaren, B. KOPERSMIT & Co; 2 banken, 2 kleerkasten, 24 stoelen, 2 consoles, 2 knapen, G. DUMAS; 2 manden aardewerk, 1 kist rosewater, 1 kist diverse, 300 ks. zeep, THOMAS & Co; 1 kist regaal, 1 kist sarong, FRASER EATON & Co; 3 bn. rood garen, B. VAN LEEUWEN & Co; 30 pic. dendeng, L. G. VAN LAKERVELD & Co; 55 kelders genever, 10 vs. boter, 6 kn. wijn, 6 vn. bier, 5 kn. vruchten op water, GEBRS. VAN DELDEN; 2 vn. potjols, 1 kist jaconets, MC MILLAN MARTEN & Co; 1 kist silverwerk, ROMSWINKEL; 8 kn. gedr. katoen, HILL BROEKMAN & Co; 5 kn. sarong, 9 coll. manufacturen, 3 kn. madapollams, 10 kn. gedr. katoen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 1 kist lijnolie, 50 pond loodwit, 27 pond spaanschgroen, 6 kn. vernist, R. JOESTENS; 1 kist madapollams, 5 kn. rhijnwijn, B. J. VAN ECK & Co; 94 coll. diverse, E TEN BRINCK & Co; 1 kist regaal, 8 kleerkasten, 4 waschtafels, 6 ijzeren ledikanten, W. CORES DE VRIES; 31 pic. koffij, 100 kn. zeep, 9 pic. benzoin, 4 zkn. peper, 1 kist gek. katoen, 3 kn. chitzen, 7 kn. sarong, 7 kn. sigaren, 17 pic. koper en eenige kleinigheden, DIVERSE PERSONEN.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 15½.—

ARAK (per leggers) ƒ 55.—

WISSELKOERS 100½.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.